

شرکت سرمایه‌گذاری
توسعه معادن و فلزات
(سهامی عام)

خلاصه گزارش چشم انداز طلا و مس

تاریخ: مرداد ماه ۱۴۰۴

چشم انداز طلا



عرضه طلا در جهان

عرضه کل طلا در سال ۲۰۲۴ به ۴,۹۷۴ تن رسیده که بیشترین میزان طی ۳۰ سال گذشته می‌باشد که ناشی از تولید بیشتر معادن و افزایش بازیافت است. تولیدات معادن طلا در سال ۲۰۲۴ نسبت به سال گذشته حدود یک درصد رشد کرده و در قسمت بازیافت نیز رشد ۱۱ درصدی نسبت به سال گذشته شاهد هستیم. افزایش تولیدات معادن طلا به دلیل رشد تولید معادن در کشورهای کانادا، مکزیک، پرو و گینه می‌باشد.

شرح	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۴
تولیدات معدن	۳,۶۰۵	۳,۴۸۴	۳,۵۷۳	۳,۶۳۲	۳,۶۴۴	۳,۶۶۱
بازیافت	۱,۲۷۶	۱,۲۹۳	۱,۱۳۶	۱,۱۳۶	۱,۲۳۴	۱,۳۷۰
سایر	۶	-۳۷	-۵	-۱۲	۶۷	-۵۷
جمع	۴,۸۸۷	۴,۷۴۰	۴,۷۰۳	۴,۷۵۶	۴,۹۴۶	۴,۹۷۴



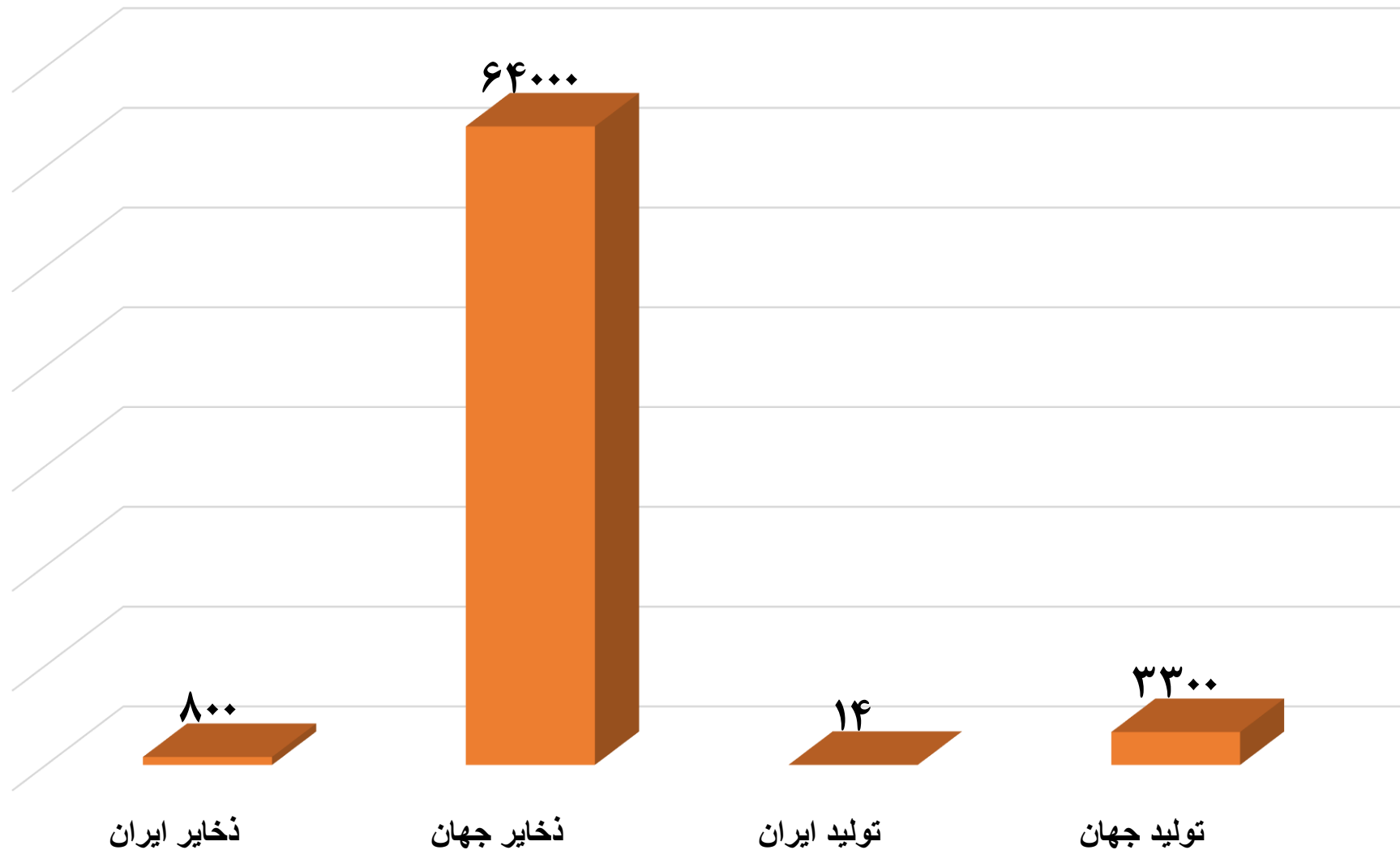
تقاضای طلا در جهان

با وجود افزایش قیمت طلا، تقاضا برای مصرف جواهرات در سال ۲۰۲۴ با کاهش ۸ درصدی نسبت به سال گذشته (۲,۰۰۴ تن) مواجه شد. خرید خالص بانک‌های مرکزی در سه ماهه چهارم ۲۰۲۴، ۳۳۳ تن بوده است که میزان خرید در سال ۲۰۲۴ برای سومین سال متوالی از ۱۰۰۰ تن عبور کرد. سرمایه‌گذاری در شمش، سکه طلا و صندوق‌های قابل معامله مجموعاً ۱,۱۸۰ تن در سال ۲۰۲۴ بوده است که در صندوق‌های طلا پس از گذشت سه سال خروج پول به کمترین میزان رسید. همچنین در بخش فناوری، تقاضا در صنعت الکترونیک و هوش مصنوعی افزایش پیدا کرده و در سال ۲۰۲۴ به ۳۲۶ تن رسیده است.

شرح	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۴
جواهرات	۲,۱۵۲	۱,۳۹۸	۲,۱۴۸	۲,۱۹۵	۲,۱۹۱	۲,۰۰۴
فناوری	۳۳۳	۳۰۹	۳۳۷	۳۱۵	۳۰۵	۳۲۶
شمش و سکه طلا	۸۷۱	۹۰۲	۱,۱۸۰	۱,۲۲۲	۱,۱۹۰	۱,۱۸۶
صندوق قابل معامله	۴۰۴	۸۹۳	-۱۸۹	-۱۱۰	-۲۴۴	-۷
بانک مرکزی	۶۰۵	۲۵۵	۴۵۰	۱,۰۸۰	۱,۰۵۱	۱,۰۴۵
معاملات خارج بورس	۵۲۲	۹۸۴	۷۷۷	۵۳	۴۵۳	۴۲۱
جمع	۴,۸۸۷	۴,۷۴۰	۴,۷۰۴	۴,۷۵۵	۴,۹۴۶	۴,۹۷۴



ذخایر طلای فلز محتوا (تن)





هزینه سرمایه‌گذاری به ازای هر تن تولید طلا

نوع طلا	سرمایه‌گذاری به ازای یک تن طلا	هزینه عملیاتی به ازای هر تن طلا
طلای اکسیدی	۸-۳۰ میلیون دلار	۲۵۰-۸۰۰ دلار/اونس (حدود ۸-۲۵ میلیون دلار در هر تن)
طلای سولفیدی	۲۰-۵۰ میلیون دلار	۶۰۰-۱۲۰۰ دلار/اونس (حدود ۲۰-۴۰ میلیون دلار در هر تن)



سرمایه‌گذاری ۲۰۲۴ در حوزه طلا

حوزه	سرمایه‌گذاری سال ۲۰۲۴	کشورها/شرکتها
اکتشاف طلا	۵.۶ میلیارد دلار	کانادا، استرالیا، چین Osisko, Gold Fields
توسعه و بهره‌برداری طلا	۳۵ میلیارد دلار (تخمینی)	چین، روسیه B2Gold, Barrick, AngloGold،

پروژه	کشور	نوع	شرکت	ظرفیت / ویژگی
Lobo-Marte	شیلی	طلا	Kinross Gold	۹.۸ میلیون اونس ذخیره
Goose Project	کانادا	طلا	B2Gold	آغاز تولید از ۲۰۲۵
Fruta del Norte	اکوادور	طلا	Lundin Gold	۵۰۲,۰۰۰ اونس تولید در ۲۰۲۴
Skouries	یونان	طلا+مس	Eldorado Gold	۳.۸ میلیون اونس طلا + ۷۴۰ میلیون پوند مس
Bayan Khundii	مغولستان	طلا	Erdene	عمر معدن حدود ۸ سال



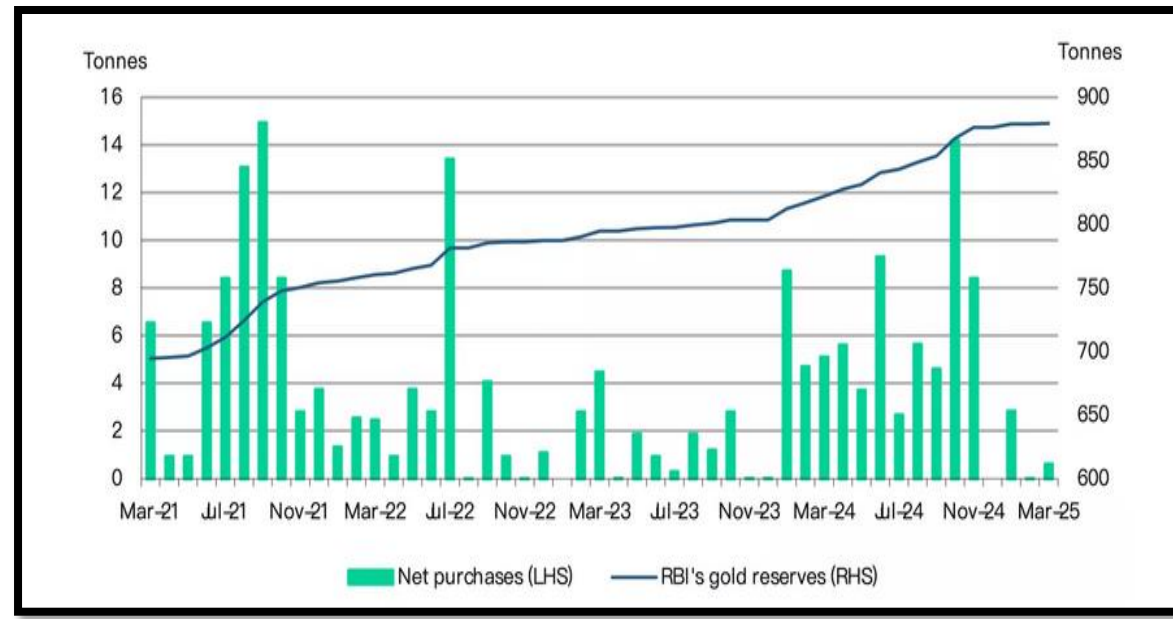
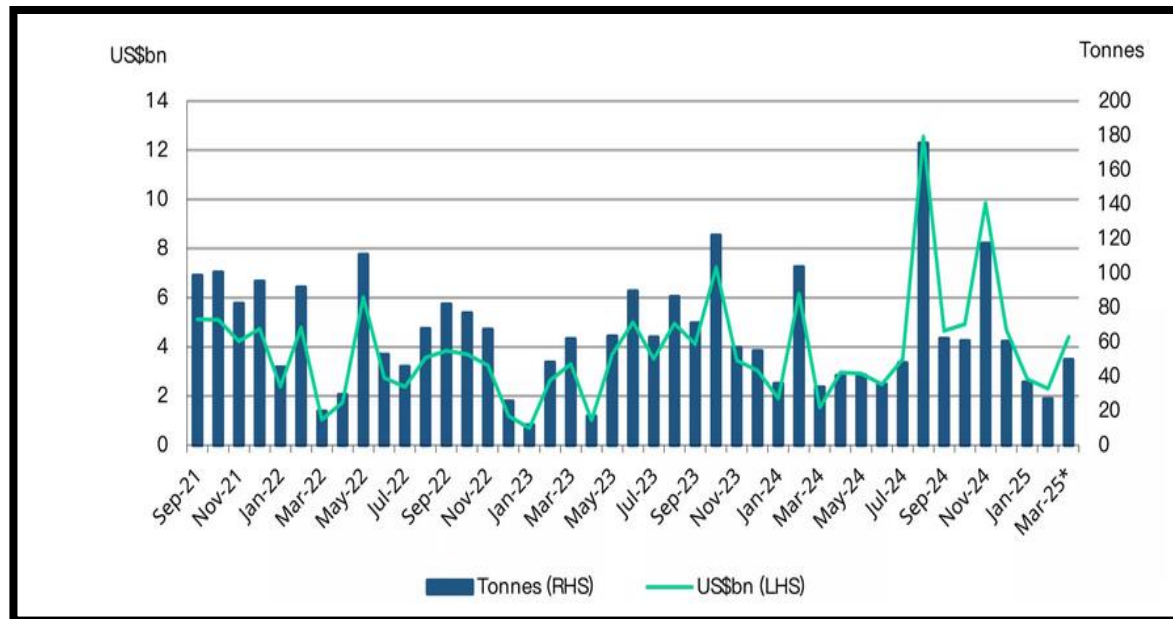
بزرگترین معادن طلا در جهان

Rank	Mine	Location	Production (ounces)	% of global production
#1	Nevada Gold Mines	 U.S.	3,311,000	2.9%
#2	Muruntau	 Uzbekistan	2,990,020	2.6%
#3	Grasberg	 Indonesia	1,370,000	1.2%
#4	Olimpiada	 Russia	1,184,068	1.0%
#5	Pueblo Viejo	 Dominican Republic	814,000	0.7%
#6	Kibali	 Democratic Republic of the Congo	812,000	0.7%
#7	Cadia	 Australia	764,895	0.7%
#8	Lihir	 Papua New Guinea	737,082	0.6%
#9	Canadian Malartic	 Canada	714,784	0.6%
#10	Boddington	 Australia	696,000	0.6%
N/A	Total	N/A	13,393,849	11.7%



طلا در هند

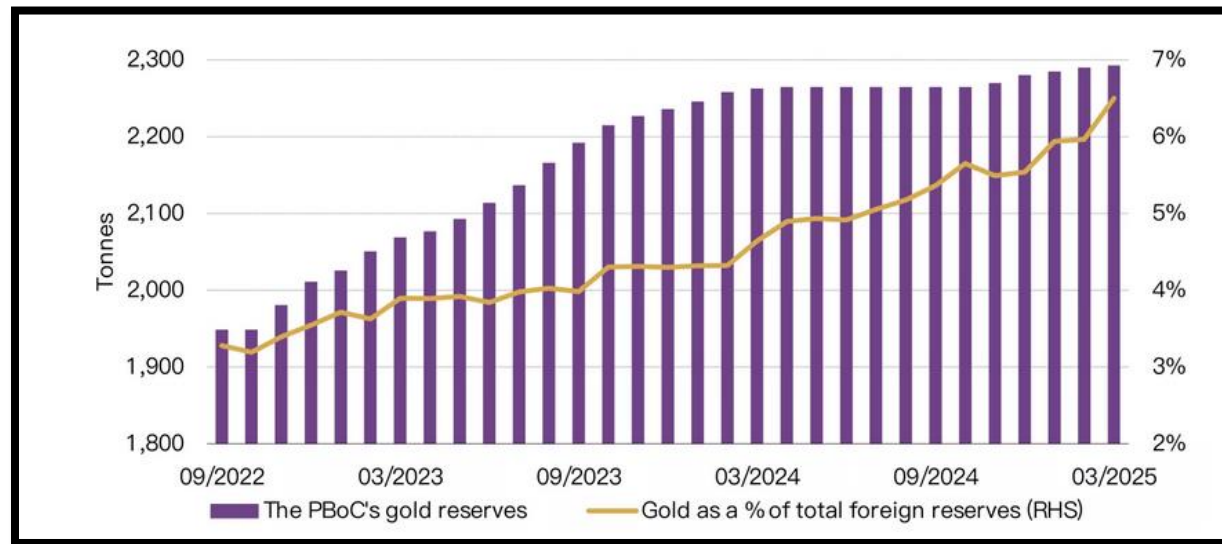
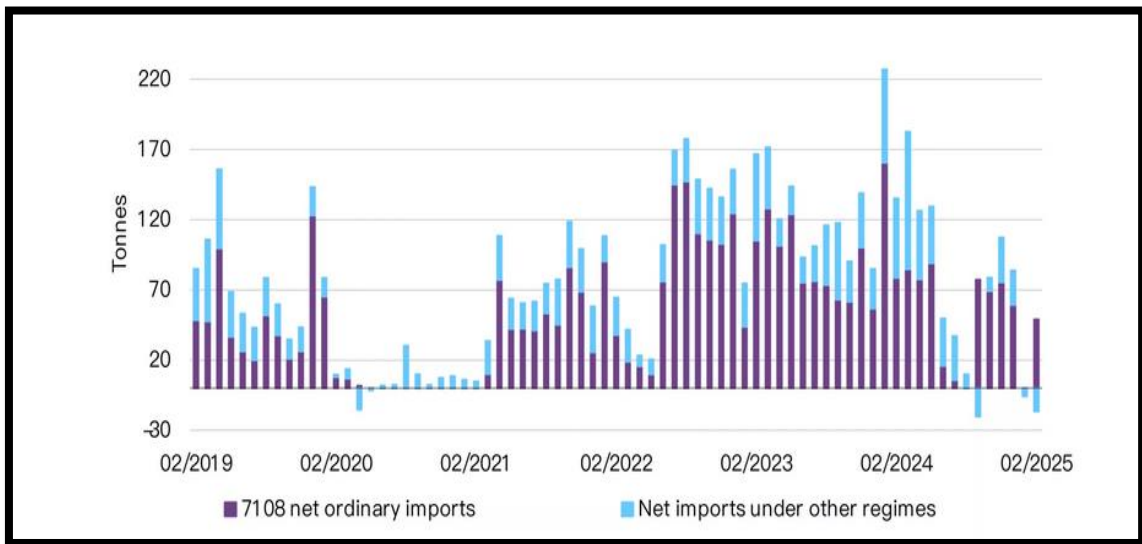
در نمودارهای زیر میزان ذخایر بانک مرکزی هند و واردات طلا به هند ارائه شده است. بانک مرکزی هند در سال ۲۰۲۴ در مجموع ۷۲/۶ تن طلا خریداری کرده که نسبت به خرید ۱۶/۲ تنی در سال ۲۰۲۳ رشد ۳۴۸ درصدی داشته است. بانک مرکزی هند در ماه مارس ۲۰۲۵، ۰/۶ تن طلا خریداری کرده و مجموع ذخایر طلای خود را به ۸۷۹/۶ تن رساند. همچنین سهم طلا در ذخایر خارجی خود به ۱۱/۷ درصد رسیده است. میزان واردات طلای هند در سال ۲۰۲۴ حدود ۷۲۴ تن بوده که کاهش اندکی نسبت به ۷۴۴ تن طلای وارداتی در سال ۲۰۲۳ داشته است. واردات طلا در مارس ۲۰۲۵ (اسفند-فروردین ماه) مبلغ ۴/۴ میلیارد دلار (حدود ۴۷ الی ۵۲ تن) بوده که پس از دو ماه کاهش متوالی مجدد با افزایش تقاضا با وجود قیمت‌های بالا مواجه شده است.





طلا در چین

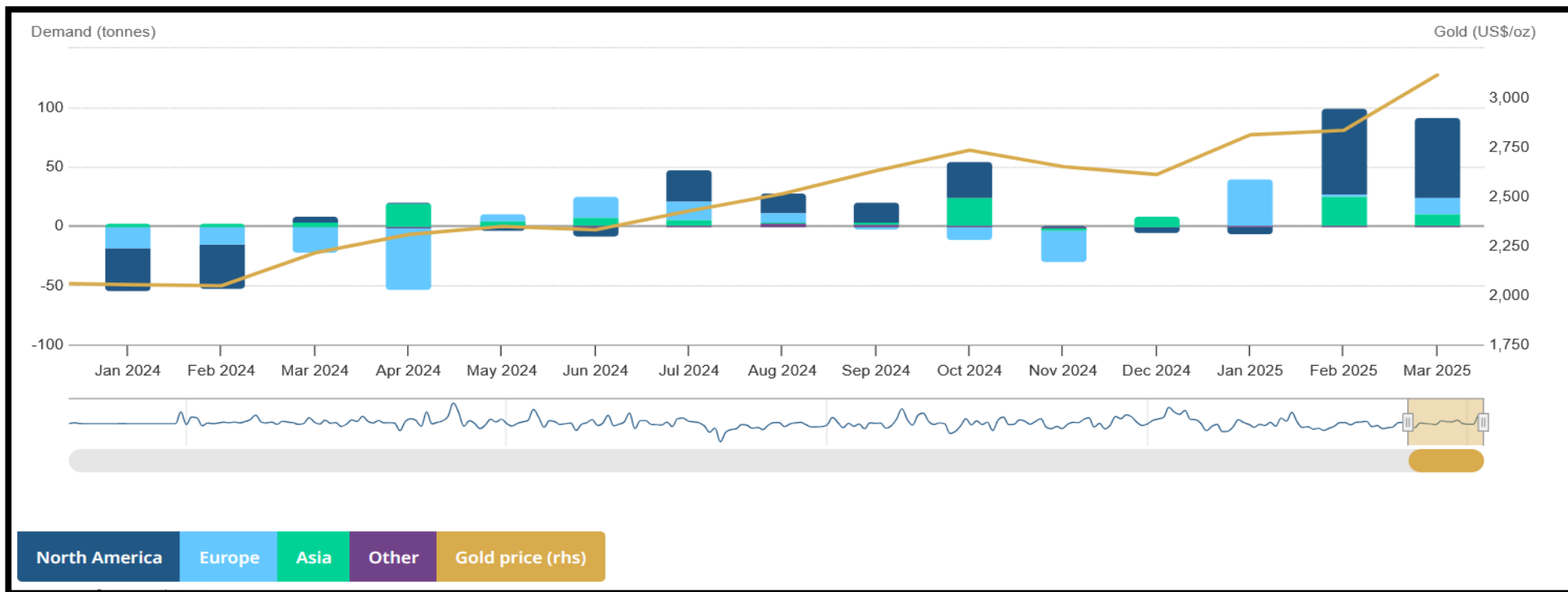
سال ۲۰۲۴ خرید بانک مرکزی چین حدود ۴۴ تن بوده که نسبت به سال گذشته (۲۲۴ تن) کاهش زیادی داشته است. در نمودارهای زیر میزان ذخایر طلای بانک مرکزی چین و واردات طلا در چین ارائه گردیده است. در ماه مارس ۲۰۲۵ (اسفند - فروردین ماه) بانک مرکزی چین ۲/۸ تن طلا خریداری کرده و پس از پنج ماه افزایش متوالی ذخایر رسمی طلای خود را به ۲,۲۹۲ تن معادل ۶/۵ درصد از کل ذخایر خارجی رساند. بانک مرکزی چین در سه ماهه ابتدایی ۲۰۲۵، ۱۲/۸ تن طلا خریداری کرده است. در سال ۲۰۲۴ میزان طلای وارداتی به چین حدود ۱,۲۲۵ تن بوده که نسبت به سال ۲۰۲۳، ۱۴ درصد کاهش پیدا کرده است. واردات طلا به چین در ماه ژانویه ۲۰۲۵ کاهش شدیدی داشته و به ۱۷ تن رسیده همچنین در ماه فوریه ۲۰۲۵ نیز این مقدار به ۷۶ تن رسیده که نسبت به میانگین ۱۰۲ تن در سال ۲۰۲۴ کمتر می‌باشد. در ماه مارس ۲۰۲۵ صندوق‌های قابل معامله طلا در چین افزایش ۷/۷ تن، به ارزش ۷۷۲ میلیون دلار را ثبت کرده و خالص ارزش دارایی صندوق‌ها، به ۱۳۸ تن معادل ۱۴ میلیارد دلار رسید.





صندوق‌های طلا در جهان

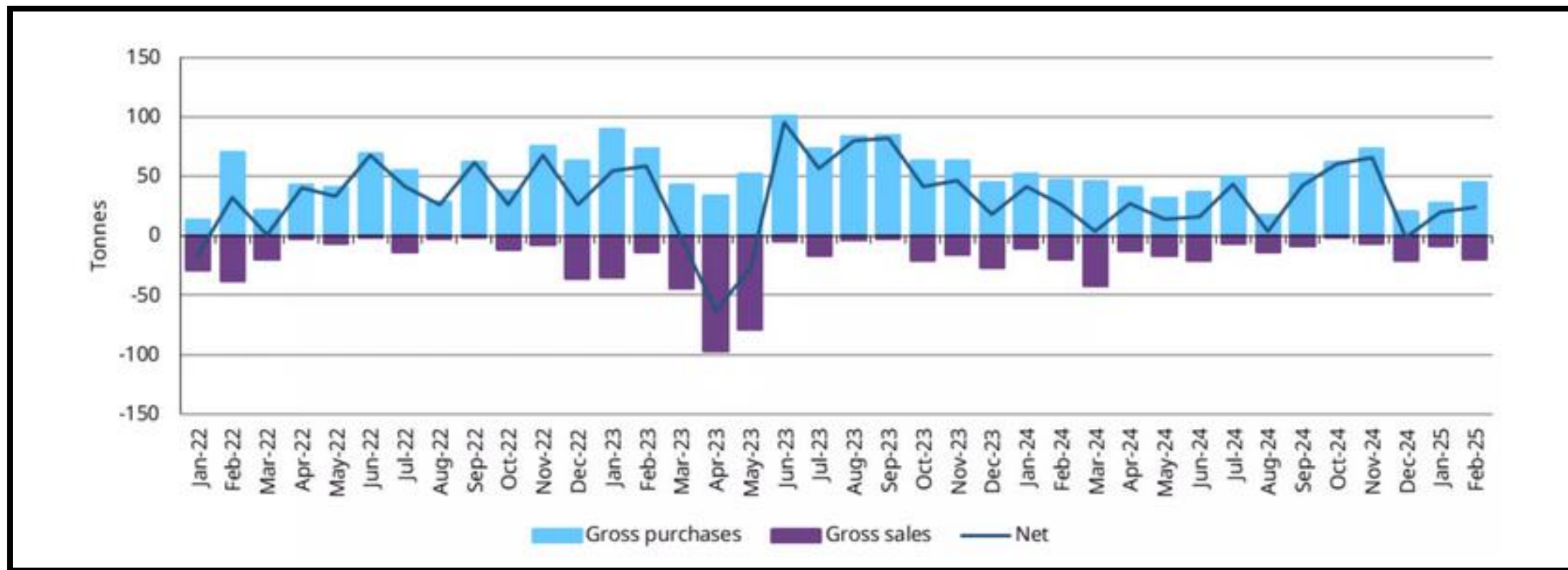
در نمودار زیر خالص جریان ورودی (خروجی) صندوق‌های طلا در جهان طی یک سال گذشته ارائه شده است. مجموع خالص ارزش دارایی صندوق‌های طلا در پایان ماه مارس ۲۰۲۵ به مبلغ ۳۴۵/۴ میلیارد دلار (معادل ۳,۴۴۵ تن طلا) رسید. میزان ورود پول به صندوق‌های طلا در ماه فوریه و مارس ۲۰۲۵ به شدت افزایش یافته که بخش عمده آن تقاضا در منطقه آمریکای شمالی بوده است. در کل سال ۲۰۲۴ حدود ۷ تن خروج پول از این صندوق‌ها بوده که نسبت به خروج پول ۲۴۴ تنی در سال ۲۰۲۳ بسیار کمتر بوده است. لازم به ذکر است در سه ماهه نخست سال ۲۰۲۵ جریان ورودی مثبت به این صندوق‌ها داشتیم.





بانک‌های مرکزی

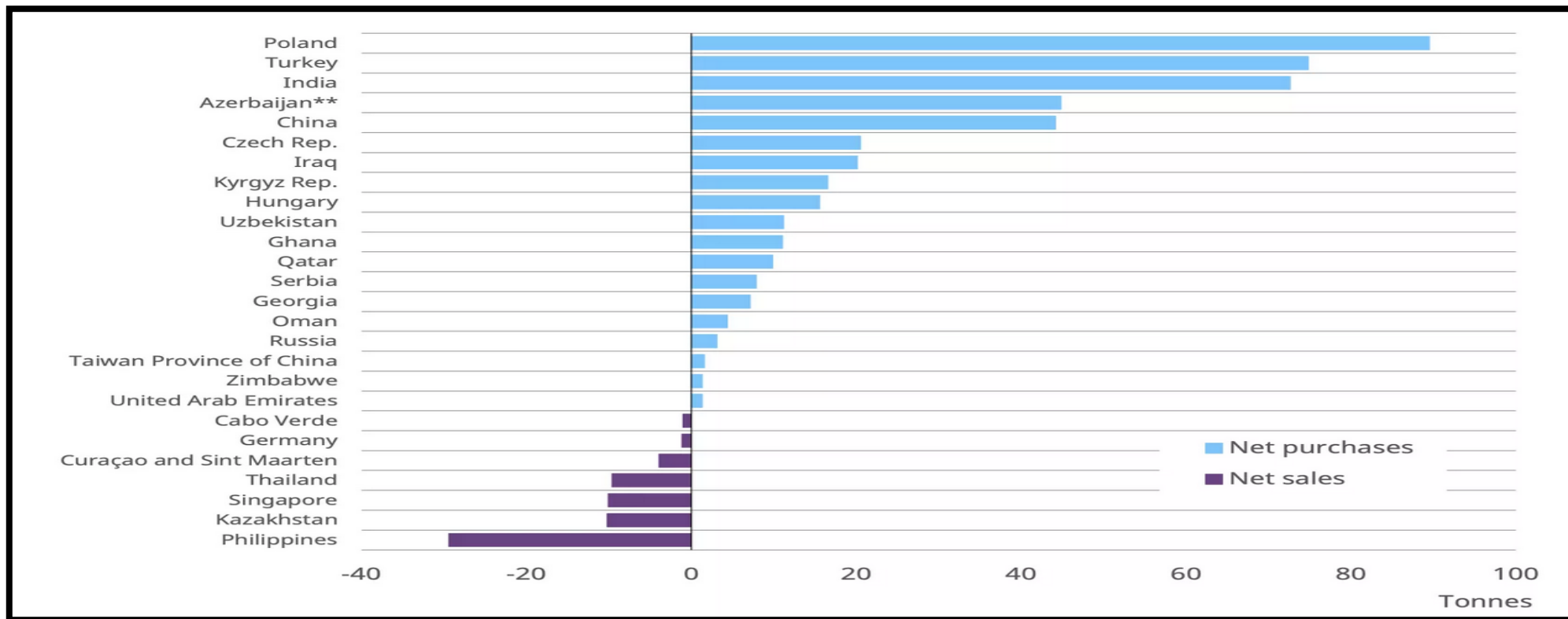
در نمودار زیر روند خرید و فروش بانک‌های مرکزی طی سه سال گذشته ارائه شده است. طبق آخرین گزارش در انتهای ماه فوریه نیز بانک‌های مرکزی ۲۴ تن طلا به ذخایر خود اضافه کردند. کشورهای چین، هند، لهستان و ترکیه از پیشتازان خرید طلا طی چند سال گذشته بوده‌اند. طی سه سال گذشته تقاضای بانک‌های مرکزی برای خرید طلا در هر سال از هزار تن عبور کرده است. در سال ۲۰۲۴ خرید بانک‌های مرکزی ۱,۰۴۵ تن بوده که نسبت به ۱,۰۵۱ تن در سال ۲۰۲۳ کاهش اندکی داشته است.





بانک‌های مرکزی

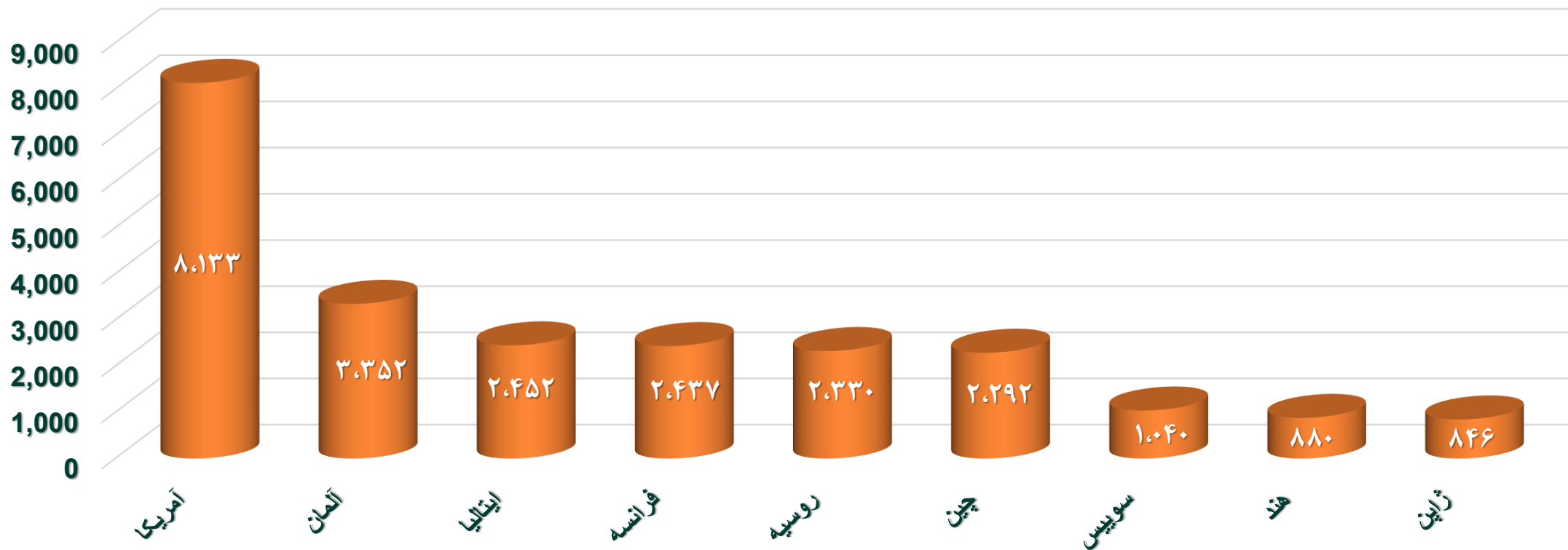
در نمودار زیر بیشترین خریداران و فروشندگان طلا توسط بانک‌های مرکزی در سال ۲۰۲۴ ارائه شده است که لهستان با خالص خرید ۹۰ تن، ترکیه ۷۵ تن و هند ۷۳ تن بیشترین خرید را انجام دادند. همچنین بانک مرکزی فیلیپین نیز بیشترین فروش را داشته است.





ذخایر طلا در بانک‌های مرکزی

در نمودار زیر آخرین وضعیت از ذخایر طلا در بانک‌های مرکزی ارائه شده است که آمریکا با ۸,۱۳۳ تن طلا بیشترین ذخیره را در اختیار دارد. (اعداد_تن)





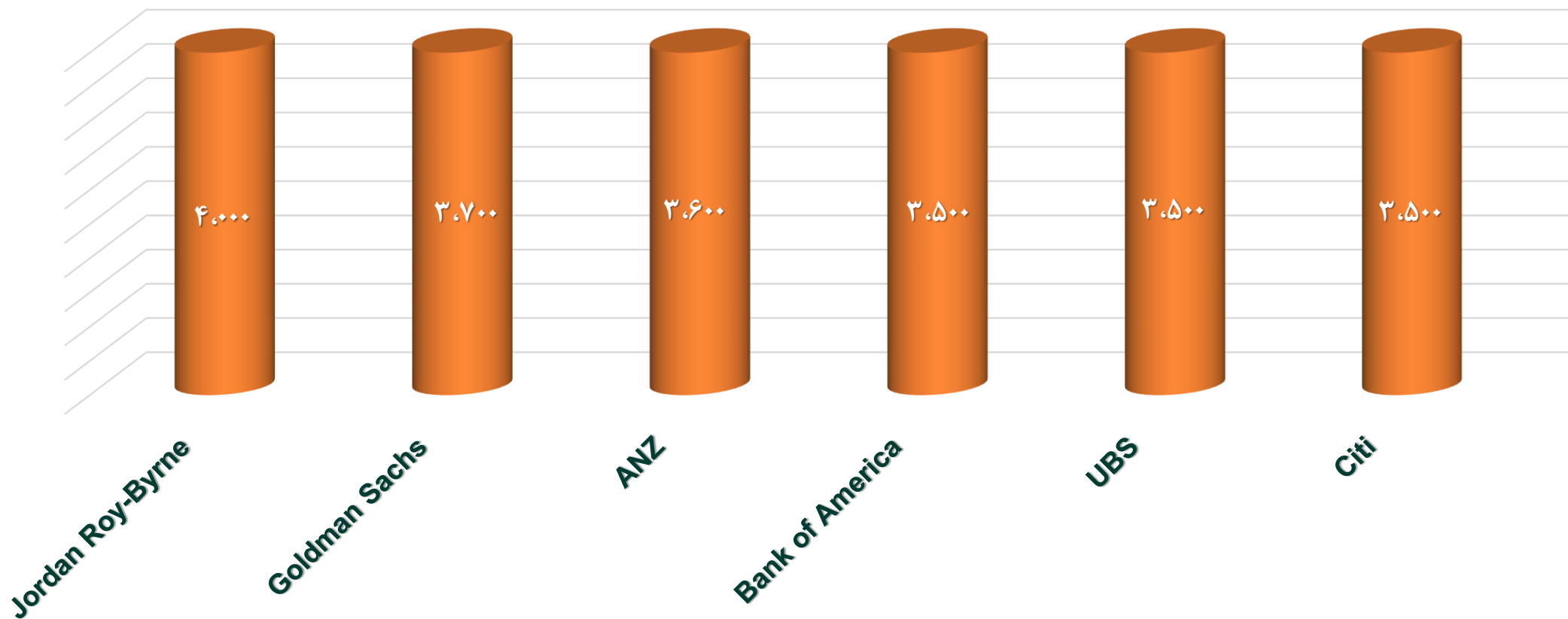
روند قیمتی انس طلا در اولین دوره ریاست جمهوری ترامپ





پیش‌بینی انس طلا

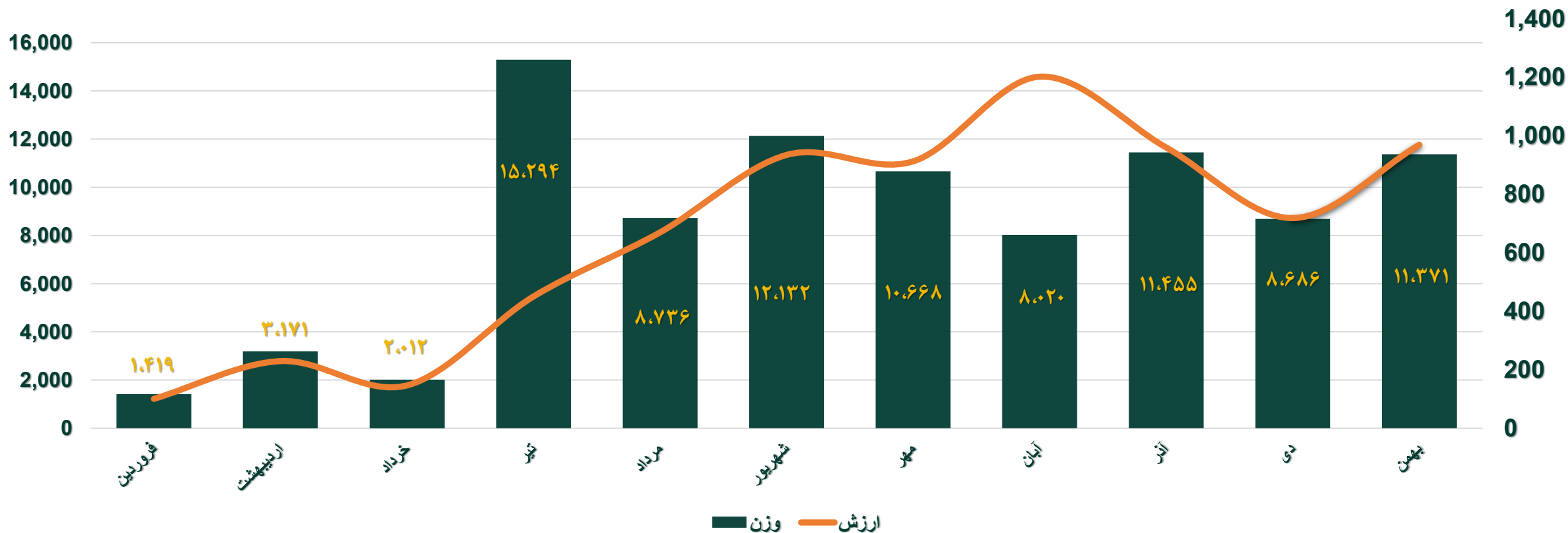
در نمودار زیر پیش‌بینی موسسات مختلف در مورد قیمت انس جهانی طلا تا انتهای سال ۲۰۲۵ ارائه شده است. طبق برآوردهای انجام شده میانگین پیش‌بینی‌ها ۳,۶۳۳ دلار در انتهای سال ۲۰۲۵ می‌باشد. (واحد اعداد_دلار)





واردات طلا ایران

در نمودار زیر آمار واردات شمش طلا به ایران از طریق گمرک در سال ۱۴۰۳ ارائه شده است. واردات شمش طلای استاندارد در یازده ماهه سال ۱۴۰۳ به ۹۲/۳ تن رسید. ارزش شمش طلای وارداتی در این مدت ۷/۳ میلیارد دلار بوده است که نسبت به مدت مشابه در سال گذشته رشد ۲۴۹ و ۳۲۶ درصدی در وزن و ارزش داشته است.



چشم انداز مسی



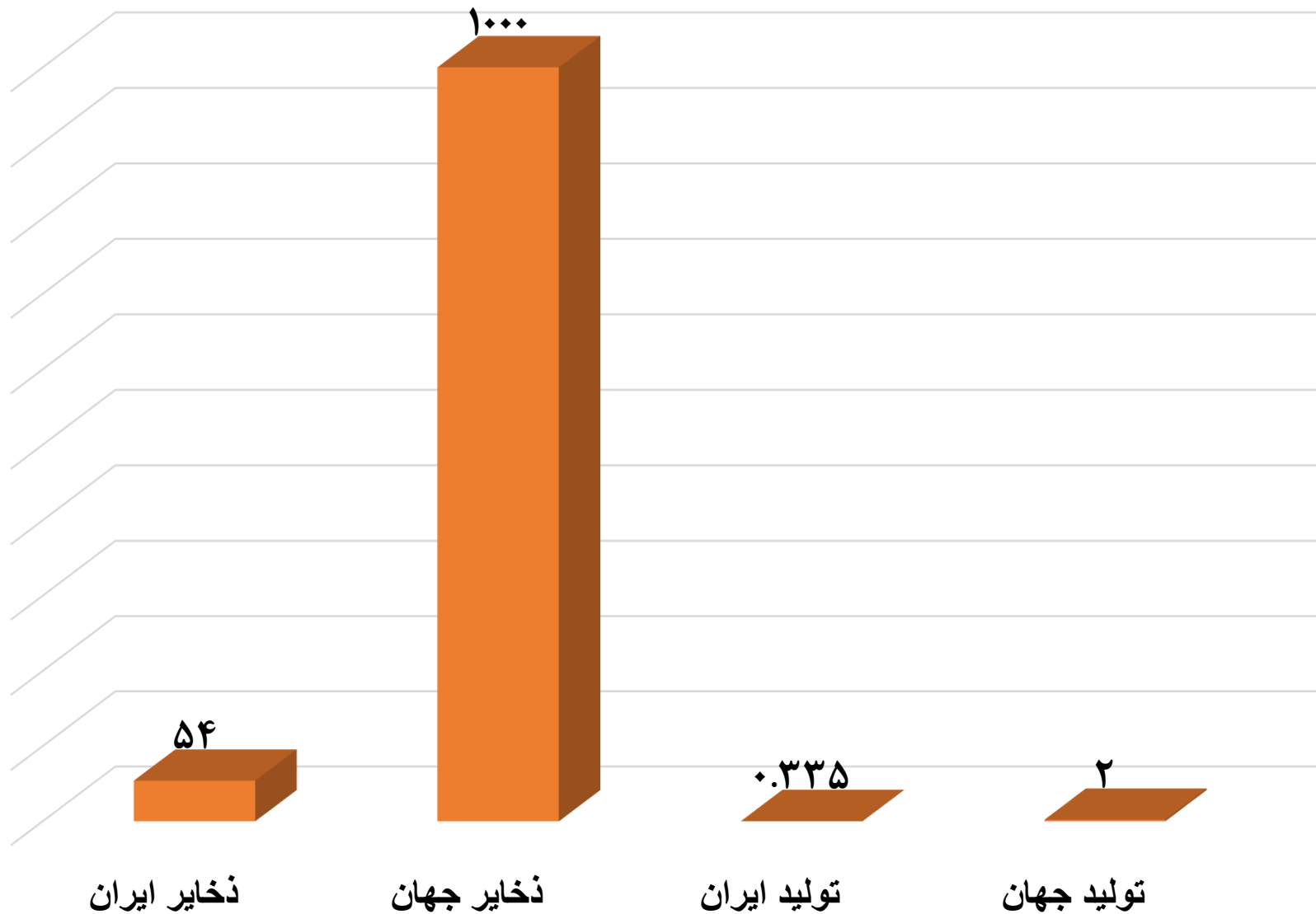
نگاه تاریخی به بازار مس

در دهه‌های گذشته، بازار جهانی مس بارها تحت تأثیر تغییرات سیاسی، اقتصادی و تکنولوژیک قرار گرفته است. برای مثال، در دهه ۱۹۷۰ بحران انرژی، در دهه ۱۹۹۰ افزایش مصرف در شرق آسیا، و در دهه ۲۰۱۰ رشد صنایع سبز، همگی موجب نوسانات شدید قیمت این فلز شده‌اند. از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۴، میانگین قیمت مس حدود ۶,۵۰۰ دلار بر تن بوده ولی در سال‌هایی چون ۲۰۲۱ به بیش از ۱۰,۰۰۰ دلار نیز رسید. نمودار زیر قیمت از سال ۱۳۸۷ تا کنون را نشان می‌دهد. آخرین قیمت در حدود ۹۴۰۰ دلار می‌باشد.





ذخایر مس فلز محتوا (میلیون تن)





هزینه سرمایه‌گذاری به ازای هر تن تولید مس

نوع مس	سرمایه‌گذاری به ازای یک تن مس	هزینه عملیاتی به ازای هر تن مس
کاتد (مس اکسیدی)	۳-۶ هزار دلار	۳۵۰-۶۰۰ دلار
کنسانتره (مس سولفیدی)	۴-۶ هزار دلار	۴۵۰-۸۰۰ دلار
کاتد (کنسانتره مس سولفیدی)	۳-۹ هزار دلار	۵۵۰-۹۰۰ دلار



سرمایه گذاری ۲۰۲۴ در حوزه مس

حوزه	سرمایه گذاری سال ۲۰۲۴	کشورها/شرکتها
اکتشاف مس	۳.۲ میلیارد دلار	شیلی، کنگو BHP, Rio Tinto
توسعه و بهره‌برداری مس	۵۰ میلیارد دلار (تخمینی)	شیلی، چین، امریکا Ivanhoe, Codelco

پروژه	کشور	نوع	شرکت	ظرفیت / ویژگی
Kamoa-Kakula	کنگو (DRC)	مس	Ivanhoe Mines	437,000 تن در سال
Nueva Centinela	شیلی	مس	Antofagasta	افزایش ظرفیت تا 170,000 تن
Copper World	آمریکا	مس	Hudbay	85,000 تن در سال
Resolution	آمریکا	مس	Rio Tinto + BHP	بیش از 40 میلیارد پوند ذخیره

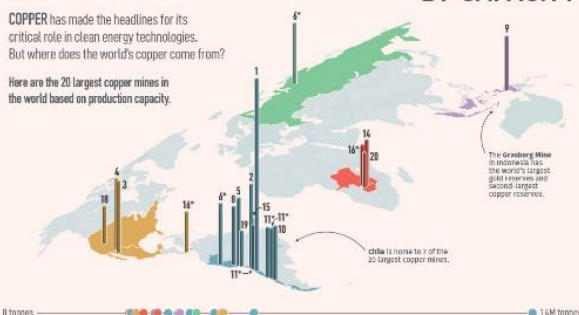


بزرگترین معادن مس

THE TOP 20 COPPER MINES BY CAPACITY

COPPER has made the headlines for its critical role in clean energy technologies. But where does the world's copper come from?

Here are the 20 largest copper mines in the world based on production capacity.



0 tonnes ————— 14M tonnes

Annual copper production capacity (tonnes per annum)

Rank	Mine	Country	Annual Production Capacity (tonnes)	Capacity as a % of Global Production†
1	Escondida	Chile	1,400,000	7.0%
2	Collahuasi	Chile	610,000	3.1%
3	Buenavista del Cobre	Mexico	525,000	2.6%
4	Morenci	U.S.	520,000	2.6%
5	Cerro Verde II	Peru	500,000	2.5%
6*	Antamina	Peru	450,000	2.3%
6*	Polar Division	Russia	450,000	2.3%
8	Las Bambas	Peru	430,000	2.2%
9	Grasberg	Indonesia	400,000	2.0%
10	El Teniente	Chile	399,000	2.0%
11*	Chuquicamata	Chile	370,000	1.9%
11*	Los Bronces	Chile	370,000	1.9%
11*	Los Pelambres	Chile	370,000	1.9%
14	Kansanshi	Zambia	340,000	1.7%
15	Radomiro Tomic	Chile	330,000	1.7%
16*	Kamoto	Congo	300,000	1.5%
16*	Cobre Panama	Panama	300,000	1.5%
18	Bingham Canyon	U.S.	280,000	1.4%
19	Toquepala	Peru	265,000	1.3%
20	Sentinel	Zambia	260,000	1.3%

† Represents mines that are first shown in World Copper reserves 2020

Rank	Mine	Country	Annual Production Capacity (tonnes)	Capacity as a % of Global Production†
1	Escondida	Chile	1,400,000	7.0%
2	Collahuasi	Chile	610,000	3.1%
3	Buenavista del Cobre	Mexico	525,000	2.6%
4	Morenci	U.S.	520,000	2.6%
5	Cerro Verde II	Peru	500,000	2.5%
6*	Antamina	Peru	450,000	2.3%
6*	Polar Division	Russia	450,000	2.3%
8	Las Bambas	Peru	430,000	2.2%
9	Grasberg	Indonesia	400,000	2.0%
10	El Teniente	Chile	399,000	2.0%
11*	Chuquicamata	Chile	370,000	1.9%
11*	Los Bronces	Chile	370,000	1.9%
11*	Los Pelambres	Chile	370,000	1.9%
14	Kansanshi	Zambia	340,000	1.7%
15	Radomiro Tomic	Chile	330,000	1.7%
16*	Kamoto	Congo	300,000	1.5%
16*	Cobre Panama	Panama	300,000	1.5%
18	Bingham Canyon	U.S.	280,000	1.4%
19	Toquepala	Peru	265,000	1.3%
20	Sentinel	Zambia	260,000	1.3%



جدول ظرفیت تولید (هزار تن)

۲۰۲۵	۲۰۲۵	۲۰۲۴	۲۰۲۴	۲۰۲۵	۲۰۲۴	۲۰۲۴	۲۰۲۳	۲۰۲۲	۲۰۲۱	شرح
فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	ژانویه - فوریه						
										ظرفیت تولید معادن:
۲,۲۲۹	۲,۴۶۱	۲,۴۴۷	۲,۳۶۲	۴,۶۹۱	۴,۵۹۴	۲۸,۴۹۳	۲۷,۴۳۹	۲۶,۵۴۴	۲۵,۹۴۱	کل ظرفیت مس معادن
۱,۸۰۳	۱,۹۲۰	۲,۰۹۸	۱,۹۶۰	۳,۷۲۴	۳,۶۶۰	۲۲,۹۸۳	۲۲,۳۶۸	۲۱,۹۱۱	۲۱,۲۲۳	کل تولید مس معادن
۸۰.۹	۷۸.۰	۸۵.۷	۸۳.۰	۷۹.۴	۷۹.۷	۸۰.۷	۸۱.۵	۸۲.۵	۸۱.۸	ضریب بهره‌برداری از ظرفیت معادن
										ظرفیت تولید مس تصفیه شده:
۲,۶۴۸	۲,۹۱۲	۲,۸۵۱	۲,۷۴۰	۵,۵۶۰	۵,۲۴۹	۳۲,۶۲۴	۳۱,۸۷۴	۳۱,۱۳۷	۳۰,۵۰۲	ظرفیت جهانی پالایش مس
۲,۲۰۰	۲,۳۹۰	۲,۳۷۱	۲,۲۸۸	۴,۵۹۰	۴,۵۴۹	۲۷,۴۸۶	۲۶,۵۰۲	۲۵,۲۷۲	۲۴,۹۰۰	کل تولید مس تصفیه شده (اولیه و ثانویه)
۸۳.۱	۸۲.۱	۸۳.۲	۸۳.۵	۸۲.۶	۸۶.۷	۸۴.۳	۸۳.۱	۸۱.۲	۸۱.۶	ضریب بهره‌برداری از ظرفیت پالایشگاه‌ها



موازنه تولید و مصرف (هزار تن)

۲۰۲۵	۲۰۲۵	۲۰۲۴	۲۰۲۴	۲۰۲۵	۲۰۲۴	۲۰۲۴	۲۰۲۳	۲۰۲۲	۲۰۲۱	شرح
فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	ژانویه - فوریه		۲۰۲۴	۲۰۲۳	۲۰۲۲	۲۰۲۱	
										تولید مس تصفیه شده (اولیه و ثانویه):
۱,۸۲۲	۱,۹۹۱	۱,۹۶۵	۱,۹۰۱	۳,۸۱۳	۳,۷۹۶	۲۲,۷۷۴	۲۲,۰۱۳	۲۱,۱۱۹	۲۰,۷۵۱	تولید مس پالایش شده اولیه
۳۷۸	۳۹۹	۴۰۶	۳۸۷	۷۷۷	۷۵۲	۴,۷۱۲	۴,۴۸۹	۴,۱۵۳	۴,۱۴۹	تولید مس پالایش شده ثانویه
۲,۲۰۰	۲,۳۹۰	۲,۳۷۱	۲,۲۸۸	۴,۵۹۰	۴,۵۴۹	۲۷,۴۸۶	۲۶,۵۰۲	۲۵,۲۷۲	۲۴,۹۰۰	کل تولید مس تصفیه شده (اولیه و ثانویه)
۲,۱۳۹	۲,۳۰۱	۲,۳۹۴	۲,۴۳۴	۴,۴۴۰	۴,۳۹۲	۲۷,۳۴۸	۲۶,۶۰۴	۲۵,۱۵۷	۲۵,۲۵۹	مصرف مس پالایش شده
۶۱	۹۰	-۲۳	-۱۴۶	۱۵۰	۱۵۷	۱۳۸	-۱۰۲	-۵۸۵	-۳۵۹	موازنه تولید و مصرف مس:
-۳۵	-۱۴	-۳۴	-۴۷	-۴۹	-۴۸	-	-	-	-	موازنه تولید و مصرف با تعدیلات فصلی
۷۶	۹۱	-۵۲	-۱۴۸	۱۶۷	۱۹۲	۱۴۶	-۱۳۰	-۷۱۳	-۵۵۶	موازنه تولید و مصرف مس بعد از تعدیلات تغییرات موجودی چین



موجودی انبار (هزار تن)

۲۰۲۵	۲۰۲۵	۲۰۲۴	۲۰۲۴	۲۰۲۵	۲۰۲۴	۲۰۲۴	۲۰۲۳	۲۰۲۲	۲۰۲۱	شرح
فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	ژانویه - فوریه						
۱,۵۸۴	۱,۴۴۹	۱,۴۰۳	۱,۳۹۶	۱,۵۸۴	۱,۴۷۰	۱,۴۰۳	۱,۲۱۵	۱,۲۵۸	۱,۲۱۰	موجودی مس بورس‌های بزرگ: موجودی مس پالایش شده در پایان دوره
۱۳۶	۴۵	۷	-۴۱	۱۸۱	۲۵۴	۱۸۸	-۴۳	۴۸	-۲۶	تغییرات موجودی طی دوره



کاهش قیمت مس به دلیل تعرفه‌های آمریکا





پیش‌بینی قیمت مس توسط موسسات مختلف

پیش‌بینی ۲۰۲۶	پیش‌بینی ۲۰۲۵	نام
-	۸,۱۵۷	تریدینگ اکونومیست
-	۸,۳۰۰	گلدمن ساکس
-	۸,۵۹۸	کوچیکو (کمینه)
۸,۰۰۰	۸,۸۰۰	فیتچ
۱۱,۰۰۰	۸,۸۱۲	جی پی مورگان
۹,۳۷۰	۸,۸۱۸	کوچیکو (بیشینه)
-	۸,۸۱۸	اسکوشیا بانک
-	۸,۸۶۷	بانک آمریکا
-	۸,۹۰۰	بانک آی.ان.جی.
-	۹,۰۰۰	سی تی بانک
۸,۵۰۰	۹,۳۰۰	بانک جهانی
-	۱۱,۰۶۴	لانگ فورکست
-	۱۲,۰۰۰	مرکوریا انرژی
۹,۲۱۷	۹,۱۸۷	میانگین
۸,۹۳۵	۸,۸۱۸	میانه
۱,۳۱۶	۱,۰۹۶	انحراف معیار



پیش‌بینی عمده شرکت‌ها از مس

ارقام به دلار به‌ازای هر تن





عرضه و تقاضای مس در جهان

- < مقدار تولید مس تصفیه شده (کاتد) در دو ماه ابتدایی سال ۲۰۲۵ نسبت به ابتدای سال ۲۰۲۴ با افزایش ۴۱ هزار تنی، رشدی معادل ۰.۹٪ را تجربه کرده است. البته تولید دو ماه ابتدایی سال ۲۰۲۵ نسبت به دو ماه انتهایی سال ۲۰۲۴ به میزان ۶۹ هزار تن معادل ۱.۵٪ کاهش یافته است.
- < با وجود محدودیت‌های موجود در سمت عرضه کنسانتره، حفظ تولید از منابع بازیافتی منجر به حفظ سطح تولید نسبت به سال ۲۰۲۴ شده اما کاهش عرضه کنسانتره نسبت به انتهای سال ۲۰۲۴ شدت بیشتری گرفته و تاثیر خود را به شکل کاهش ۱.۵٪ نشان داده است.
- < افزایش تولید در چین، به واسطه اختلالات کمتر در تولید ناشی از تعمیرات، به حفظ سطح تولید در دنیا کمک کرده است.
- < به دلیل تعویق تعمیرات در خطوطی که در حال تولید بوده‌اند و اضافه شدن خطوطی که تعمیرات آن‌ها به اتمام رسیده، افزایش تولید ۴۴ هزار تنی در فوریه و ۶۴ هزار تنی در ماه مارس در چین محقق شده است. انتظار می‌رود که افزایش توقف برای تعمیرات در ماه‌های آینده با ورود ظرفیت‌های جدید پوشش داده شود و وجود موجودی بالای کنسانتره در انبارهای کارخانه‌های ذوب از کاهش شدید تولید کاتد در چین جلوگیری کند. البته که انتظار می‌رود کاهش اندکی در تولید چین در فصل دوم ۲۰۲۵ رخ دهد.

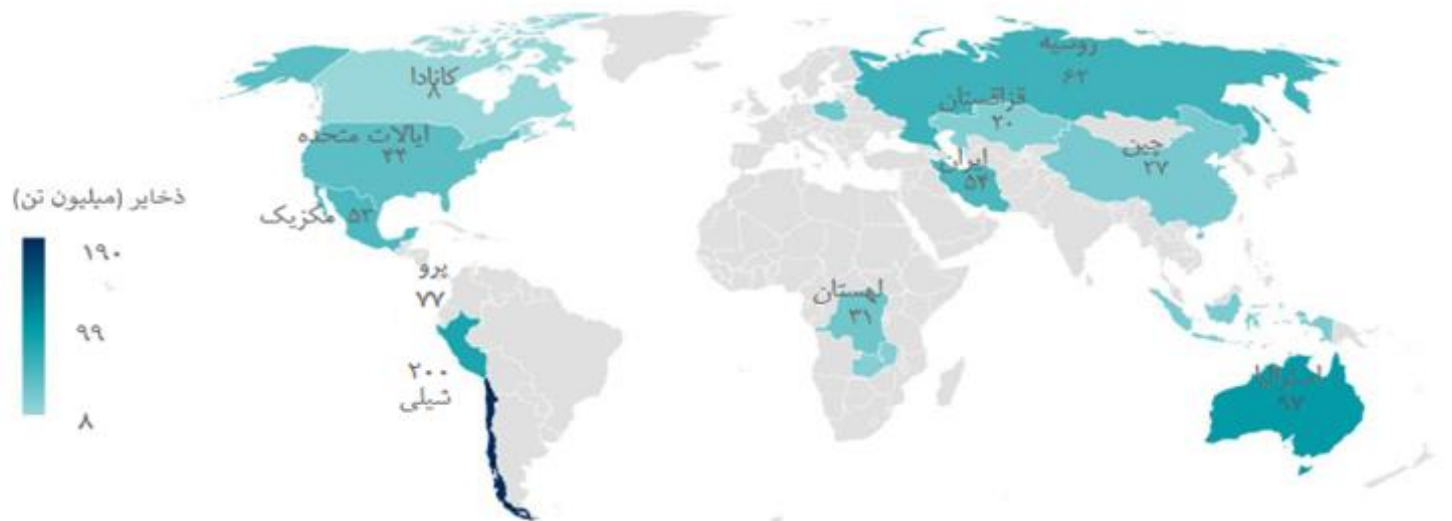
ژانویه-فوریه ۲۰۲۴	ژانویه-فوریه ۲۰۲۵	
۴,۵۴۹	۴,۵۹۰	تولید مس تصفیه شده (کاتد) - هزار تن
۴,۳۹۲	۴,۴۴۰	مصرف مس تصفیه شده - هزار تن
۱۵۷	۱۵۰	مازاد (کسری) مس - هزار تن



ذخایر مس در جهان و تمرکز جغرافیایی

طبق گزارش USGS 2024، ذخایر قطعی مس جهان حدود ۸۹۰ میلیون تن است. شیلی با حدود ۲۳۰ میلیون تن ۲۶٪، استرالیا با ۹۸ میلیون تن، پرو با ۹۰ میلیون تن، روسیه و مکزیک نیز از دیگر دارندگان بزرگ ذخایر هستند. از نظر تمرکز جغرافیایی، بیش از ۶۰٪ ذخایر جهانی در قاره آمریکای جنوبی و شمالی قرار دارد. این تمرکز جغرافیایی در کنار مسائل سیاسی باعث ایجاد ریسک‌هایی در تأمین پایدار این فلز شده است.

شکل. پراکندگی ذخایر مس جهان (ارقام به میلیون تن)



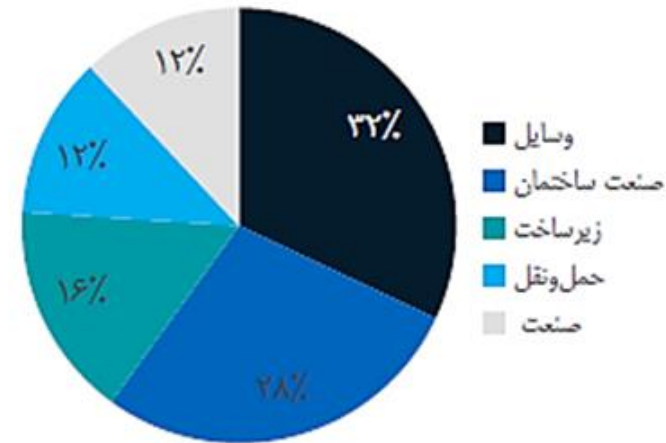
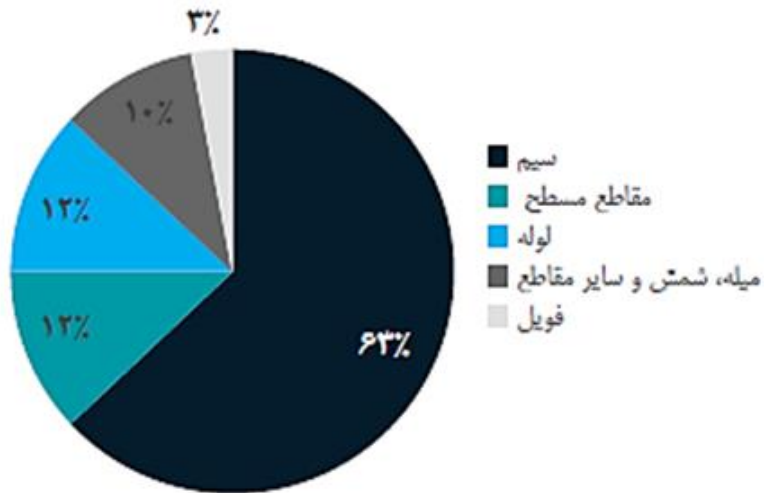
منبع: داده‌های منتشر شده توسط یواس.جی.اس. (ذخایر ایران به داده‌ها افزوده شده است) و اس.ان.دی.ی. گلوبال (۲۰۲۲).
توضیحات: کل ذخایر جهان حدود ۸۹۰ میلیون تن برآورد شده است که به جزء کشورهای نشان داده شده در نقشه فوق ذخایر سایر کشورها ۱۴۶ میلیون تن می‌باشد.
همچنین ایران با ۵۴ میلیون تن ذخیره در جایگاه پنجم قرار دارد.



پیش‌بینی مصرف، نقش انرژی‌های تجدیدپذیر، و طرح‌های توسعه‌ای

موسسه Wood Mackenzie در گزارشش، پیش‌بینی کرده که تولید مس در سال ۲۰۲۵ به یک محرک اصلی برای رشد در صنعت معدن تبدیل خواهد شد. یکی از دلایل این امر، تغییر استراتژی‌های تخصیص سرمایه در شرکت‌های معدنی است که به سمت رشد تولید مس حرکت می‌کنند. تمرکز فزاینده بر مس به عنوان یک ابزار برای رشد و تنوع در سبد سرمایه‌گذاری‌ها، در حالی که سایر بخش‌ها ممکن است کمتر مورد توجه قرار بگیرند، نمایانگر اهمیت روزافزون این فلز در برنامه‌های بلندمدت شرکت‌ها است. علاوه بر این، پروژه‌های جدید مس Greenfield به‌عنوان جذاب‌ترین گزینه‌های سرمایه‌گذاری شناخته می‌شوند، چرا که بازدهی بالایی دارند و سرمایه‌گذاری در این حوزه، به ویژه با توجه به نیاز به تولید بیشتر برای پاسخ به تقاضای جهانی، رشد چشمگیری را به همراه خواهد داشت.

شکل. مصارف مس در محصولات میانی و صنایع مختلف



پیش‌بینی مصرف، نقش انرژی‌های تجدیدپذیر، و طرح‌های توسعه‌ای



شرکت سرمایه‌گذاری
توسعه‌معدن و فلزات
(سهام عام)

از سوی دیگر، شرکت‌های بزرگ مس مانند BHP و Rio Tinto با توجه به نیاز به افزایش تولید و بهبود شاخص‌های مالی، استراتژی‌های متفاوتی را در پیش گرفته‌اند. BHP در حال پیگیری فرصت‌های رشد در مس در شیلی است و احتمالاً به زودی تصمیم نهایی سرمایه‌گذاری را برای این پروژه‌ها اتخاذ خواهد کرد. همچنین، پیش‌بینی می‌شود که شرکت‌های بزرگ مس، در سه سال آینده بیش از ۱۰۰٪ جریان نقدی عملیاتی خود را دوباره سرمایه‌گذاری کنند، که این تغییر در استراتژی‌ها به کاهش سود پرداختی به سهام‌داران و کاهش بازخرید سهام منجر خواهد شد. این تغییرات در استراتژی‌ها نشان‌دهنده توجه بیشتر به رشد پایدار تولید مس است که به عنوان یک اولویت مهم در دنیای معدن‌کاری آینده مطرح می‌شود.



آینده دسترسی به مس: ذخایر، منابع و نقش بازیافت در تأمین بلندمدت

مسائل مربوط به دسترسی بلندمدت به مس به طور کلی به مفاهیم ذخایر و منابع وابسته است. ذخایر به معادنی اطلاق می‌شود که کشف و ارزیابی شده‌اند و از نظر اقتصادی به صرفه برای استخراج هستند. منابع، به طور گسترده‌تر، شامل ذخایر، معادنی که به طور بالقوه سودآور هستند و همچنین معادنی که به طور پیش‌فرض بر اساس بررسی‌های اولیه زمین‌شناسی پیش‌بینی شده‌اند، می‌شود. طبق گزارش‌های USGS، ذخایر مس در حال حاضر حدود ۸۹۰ میلیون تن است و منابع شناسایی شده و پیش‌بینی شده حدود ۲۱۰۰ میلیون تن و ۳۵۰۰ میلیون تن به ترتیب تخمین زده می‌شود. این منابع شامل مقادیر عظیمی از مس موجود در گره‌های دریا و سولفیدهای عظیم روی زمین و زیر دریا نمی‌باشد.

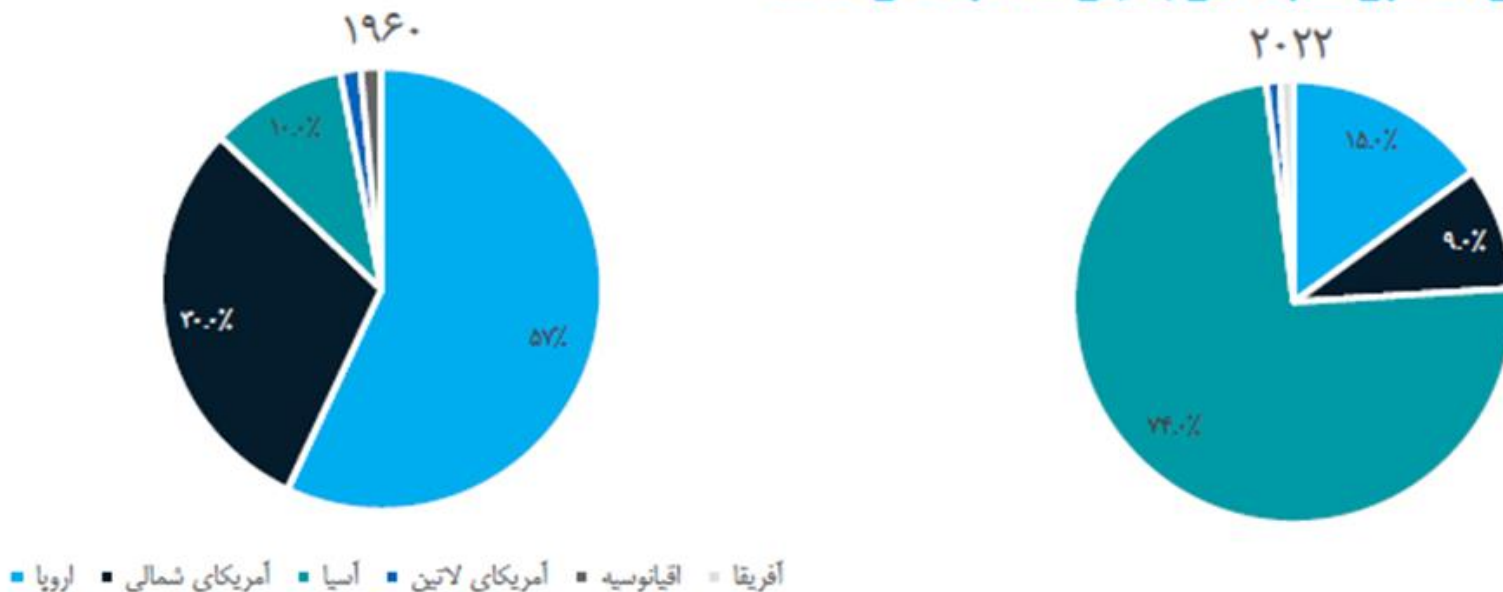
علیرغم افزایش تقاضا برای مس در سال‌های اخیر، ذخایر این فلز با رشد همراه بوده است و منابع شناسایی شده در حال حاضر بیشتر از هر زمان دیگری در تاریخ در دسترس هستند. بین سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۲، ۳۹۶ میلیون تن مس استخراج شده، در حالی که ذخایر مس طی این مدت به میزان ۴۵۷ میلیون تن افزایش یافته است. این تغییرات ناشی از پیشرفت‌های تکنولوژیکی و اکتشافات جدید در معادن است. علاوه بر این، بازیافت مس نقش مهمی در تأمین بلندمدت آن ایفا می‌کند؛ زیرا مس یکی از معدود مواد خامی است که می‌تواند بدون از دست دادن کارایی به طور مکرر بازیافت شود.



پیش‌بینی مصرف جهانی مس تا سال ۲۰۳۰

طبق گزارش بانک جهانی و مؤسسه CRU، مصرف مس تا ۲۰۳۰ به حدود ۳۴ تا ۳۸ میلیون تن در سال خواهد رسید. این رشد عمدتاً ناشی از افزایش تولید خودروهای برقی، نیروگاه‌های خورشیدی و بادی، توسعه زیرساخت‌های انرژی پاک و افزایش سطح رفاه در کشورهای در حال توسعه است. هر توربین بادی تا ۴ تن مس مصرف می‌کند و یک خودروی الکتریکی نزدیک به ۸۰ کیلوگرم مس نیاز دارد. همچنین رشد جمعیت و توسعه شهری نیز بر تقاضای مس افزایش شده به نحو چشمگیری طی ۶۰ سال گذشته تغییر پیدا کرده و از محوریت اروپا و آمریکا به محوریت آسیا با سرگروهی کشور چین تبدیل شده است.

شکل. افزایش ناهمگون مصرف مس پالایش شده در مناطق مختلف

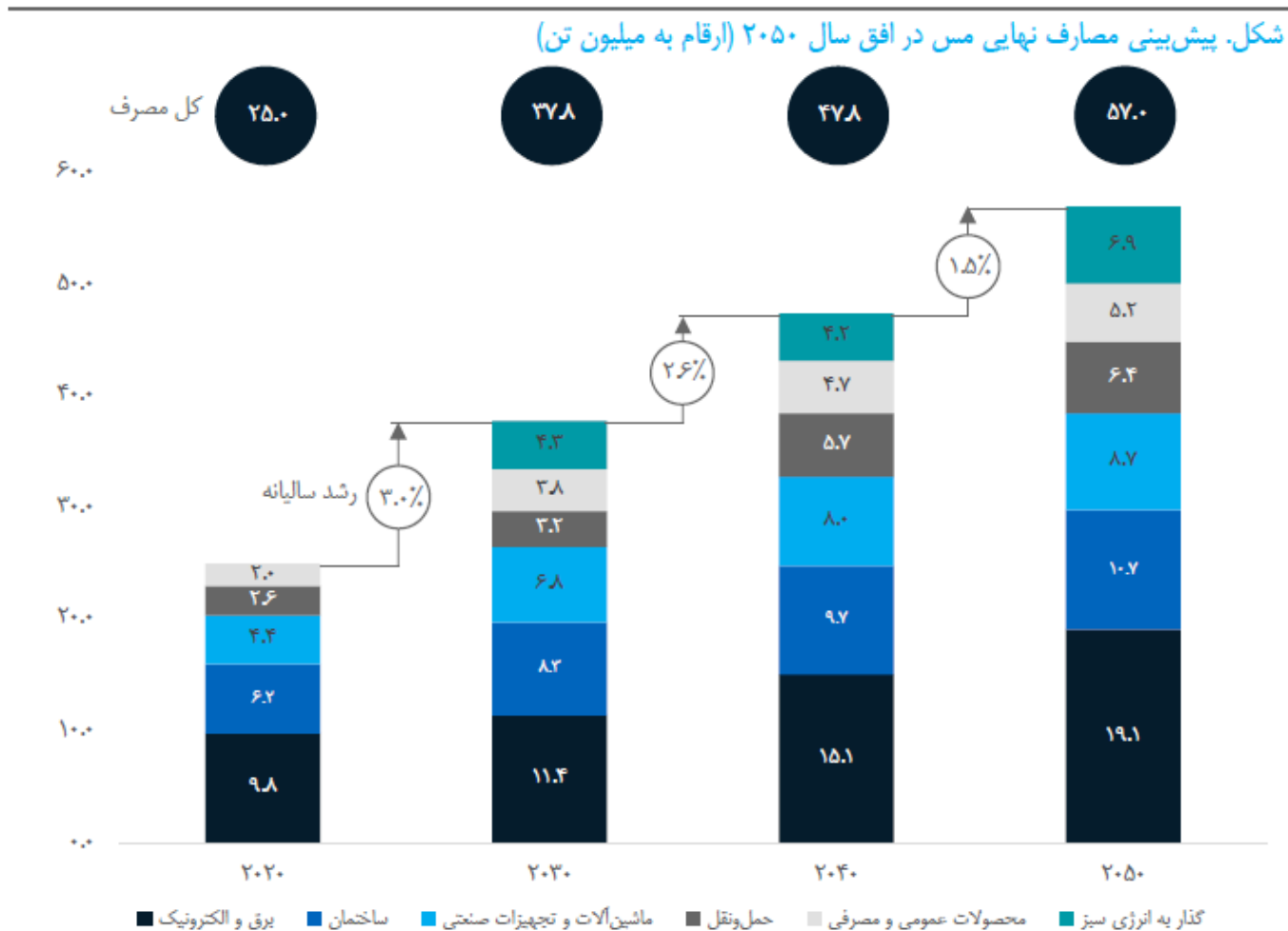


توضیحات: رشد مصارف مس در مناطق مختلف همگن نبوده است. برای مثال در ۲۵ سال گذشته می‌توان رشد مس را به بازار آسیا نسبت داد. جایی که تقاضا ۸ برابر چهار دهه اخیر رشد نموده است که این رشد عمدتاً ناشی از توسعه صنعتی چین می‌باشد.



پیش‌بینی مصرف جهانی مس تا سال ۲۰۳۰

همانطور که در شکل زیر مشخص ترند مصرف مس تا سال ۲۰۵۰ افزایشی بوده و پیش‌بینی می‌گردد که از ۲۵ میلیون تن فعلی به حدود ۵۷ میلیون تن افزایش یابد. بیشترین رشد تقاضا در بخش مربوط به "گذار به انرژی سبز" رخ خواهد داد. بخش مربوط به برق و الکترونیک همچنان بزرگترین بخش مصرف‌کننده مس باقی خواهد ماند.



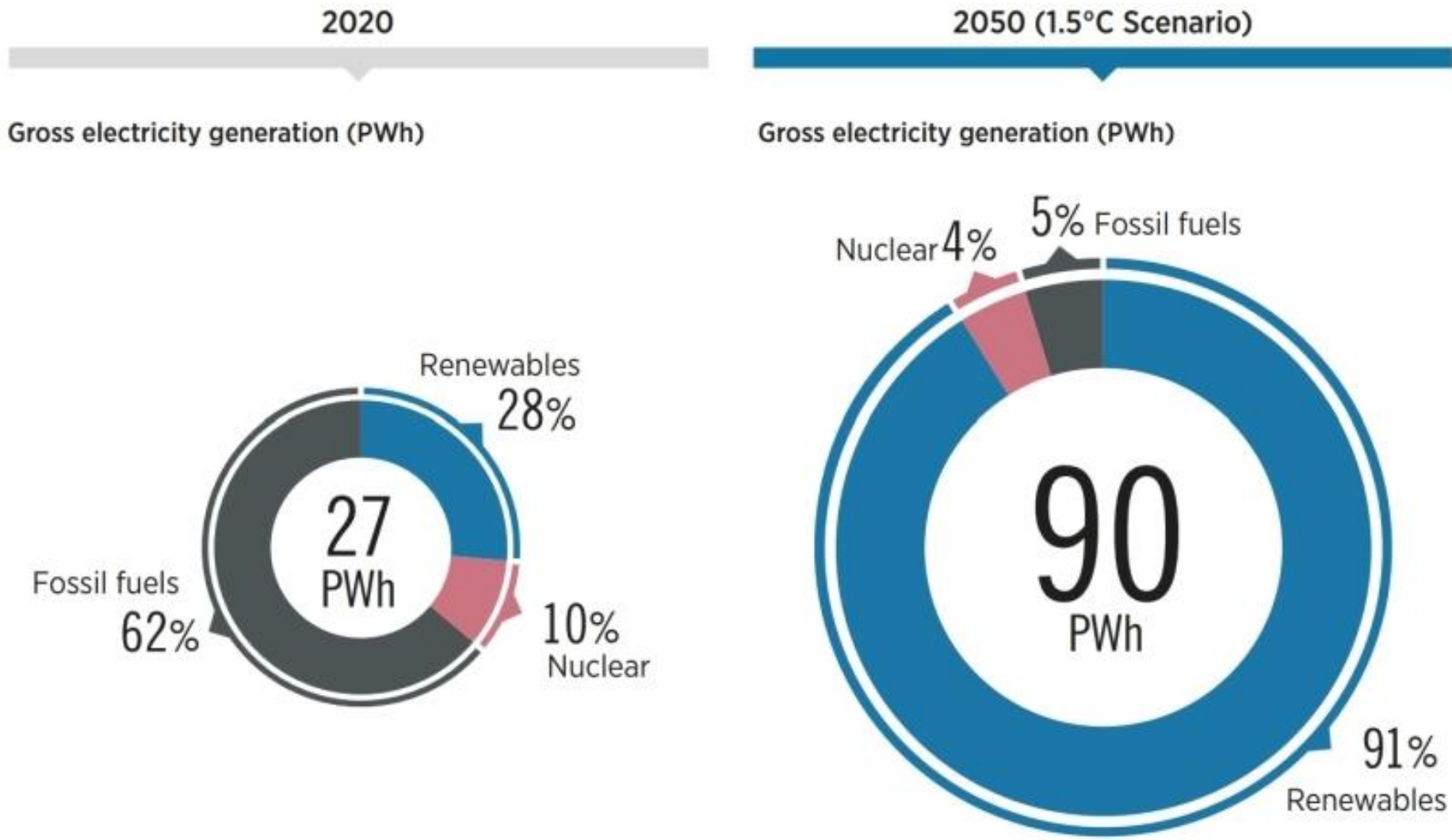


طرح‌های در دست احداث در جهان

پروژه‌هایی چون Oyu Tolgoi در مغولستان، Quellaveco در پرو، Kamoakakula در کنگو و توسعه‌های جدید Codelco در شیلی در مجموع می‌توانند بیش از ۵ میلیون تن ظرفیت جدید تا ۲۰۳۰ به بازار اضافه کنند. بسیاری از این پروژه‌ها با چالش‌های سیاسی، کمبود آب، و تأمین مالی روبه‌رو هستند. در عین حال، بازیافت نیز سهم مهمی در تأمین مس خواهد داشت و برخی کشورها تا ۲۰٪ نیاز خود را از بازیافت تأمین خواهند کرد. آینده استخراج مس در جهان با امیدواری همراه است، به ویژه به واسطه نوآوری‌های فناوری و پروژه‌های عظیم در حال توسعه، حدود ۱۳۹ پروژه استخراج مس در دو دهه آینده ایجاد خواهد شد که دو سوم این پروژه‌ها مربوط به پروژه‌های توسعه یافته برانفیلد است. آمریکای لاتین نقش کلیدی در این فرآیند خواهد داشت و انتظار می‌رود که ۴۳ درصد از تولید جهانی مس بین سال‌های ۲۰۲۵ تا ۲۰۳۵ را به خود اختصاص دهد.

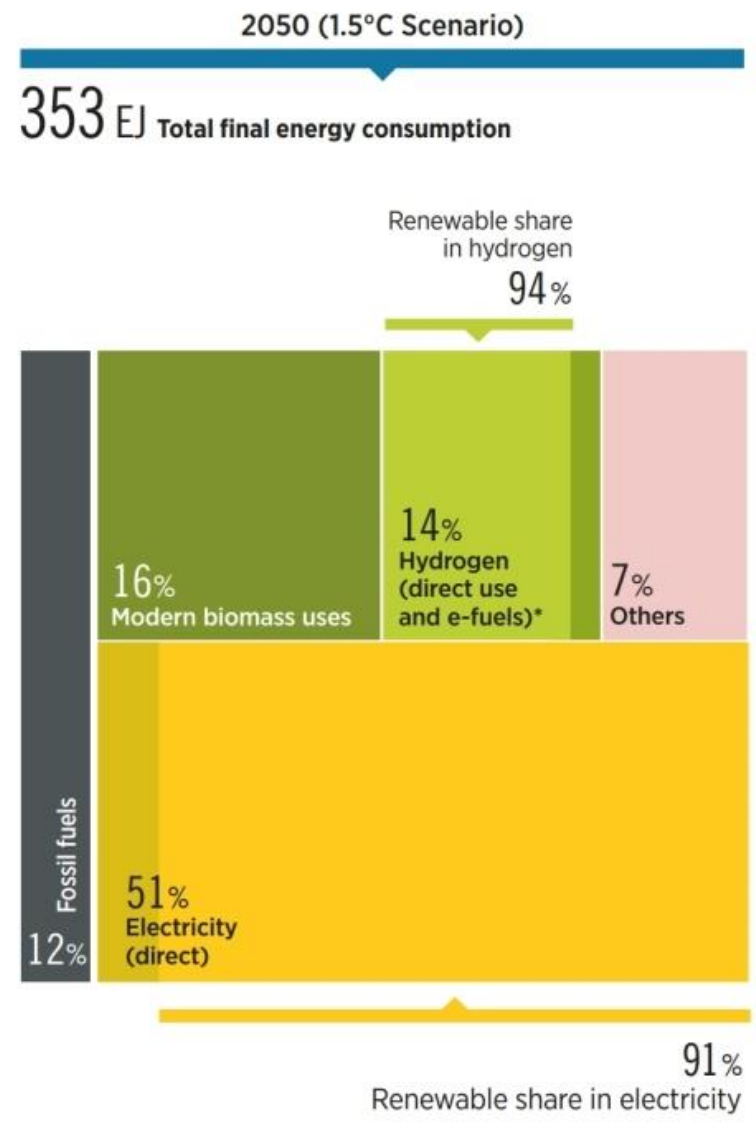
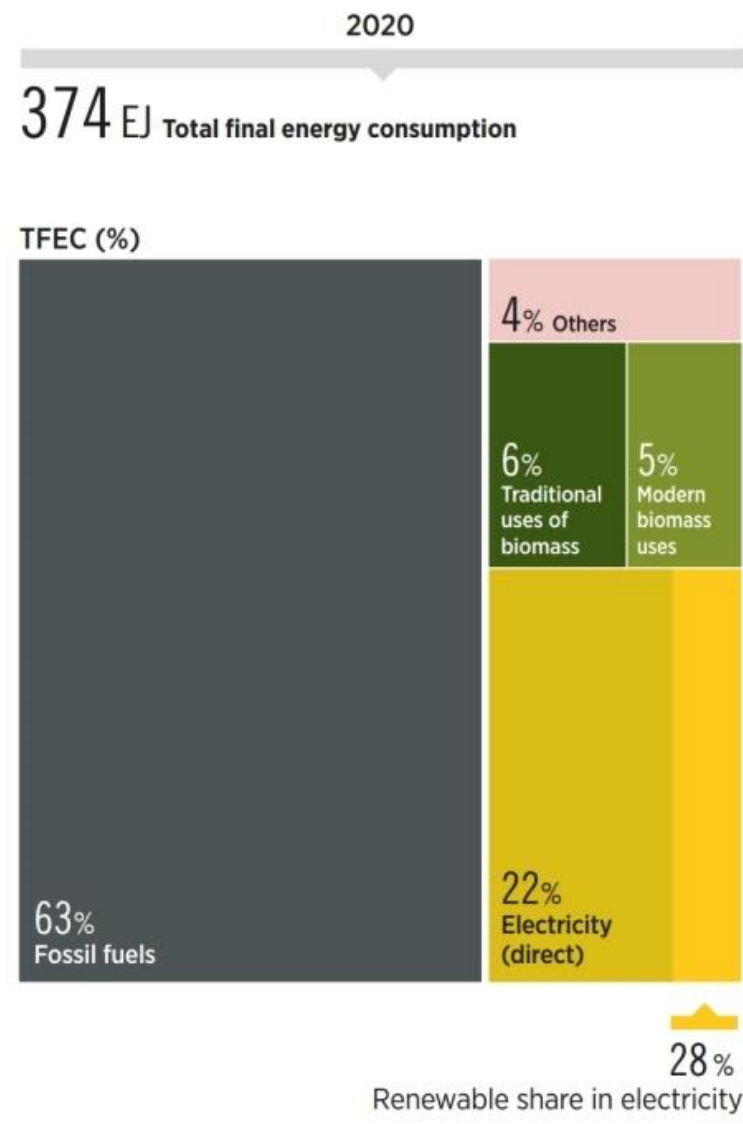


تولید انرژی در سال ۲۰۵۰، می‌بایست ۳ برابر شود





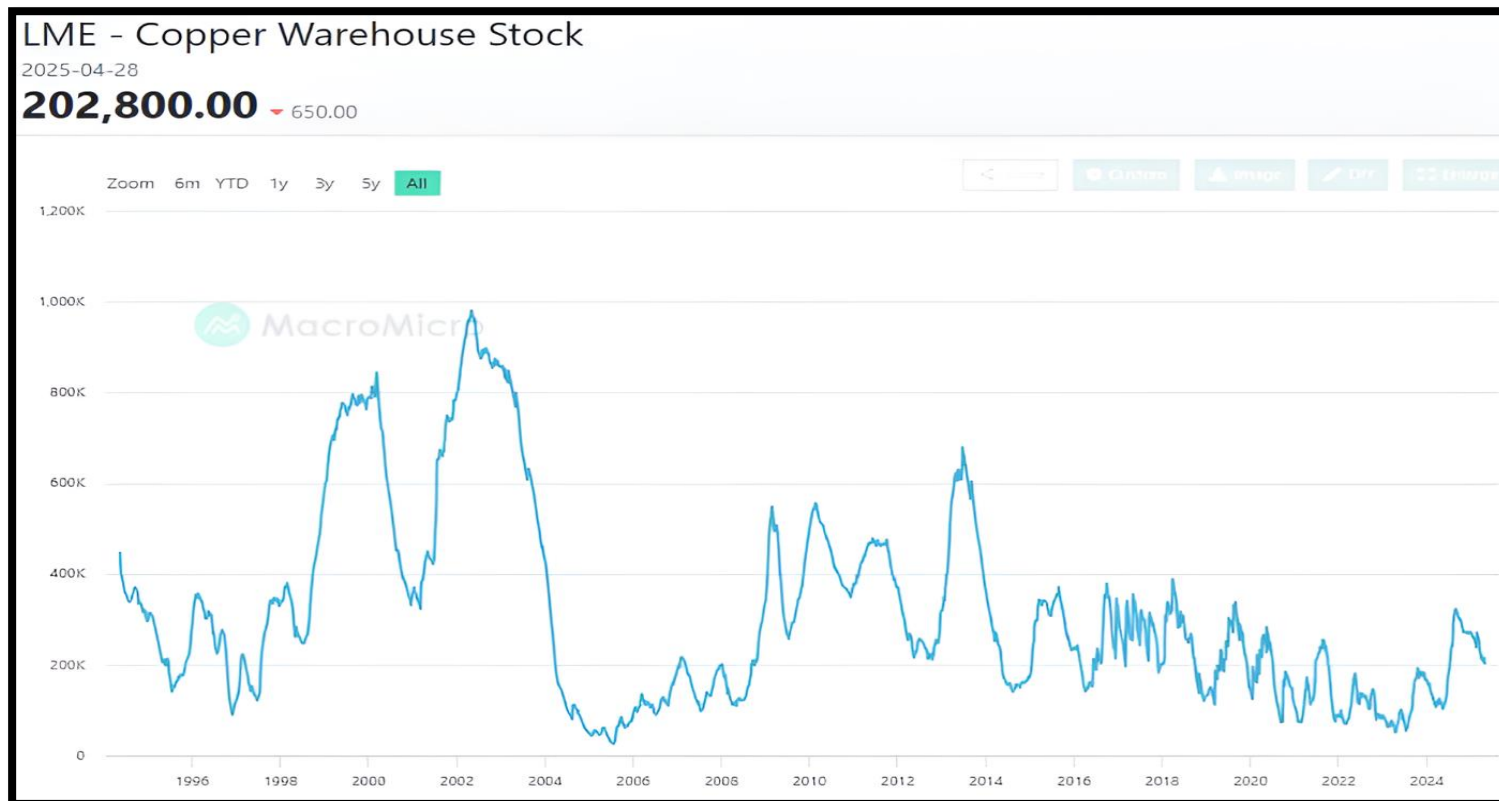
تفکیک کل مصرف نهایی انرژی به حامل‌های انرژی بین سال‌های ۲۰۲۰ الی ۲۰۵۰





ذخایر مس در بورس فلزات لندن LME-Copper Warehouse Stock

موجودی انبارهای مس در بورس فلزات لندن LME یکی از شاخص‌های مهم در تحلیل بازار جهانی مس به شمار می‌رود، چرا که تغییرات آن می‌تواند تصویری از توازن بین عرضه و تقاضای جهانی ارائه دهد. کاهش موجودی معمولاً به‌عنوان نشانه‌ای از رشد تقاضا یا اختلال در عرضه تلقی می‌شود و می‌تواند موجب افزایش قیمت شود، در حالی که رشد موجودی سیگنال کاهش تقاضا یا مازاد عرضه را مخابره می‌کند. بررسی روند تاریخی این موجودی‌ها نشان می‌دهد که در سال ۲۰۰۳ به بیشینه تاریخی خود در حدود ۱ میلیون تن رسید، اما طی دو سال بعد با روندی کاهشی به کف ۳۰ هزار تن در سال ۲۰۰۵ رسید. سپس طی سال‌های بعد، موجودی مجدداً افزایش یافت و در سال ۲۰۱۳ به سطح ۶۶۵ هزار تن رسید. از آن زمان، این شاخص وارد یک روند نزولی شد، به‌طوری‌که در آوریل ۲۰۲۳ به کف جدید ۵۳ هزار تن کاهش یافت. در حال حاضر، سطح موجودی در حدود ۲۰۳ هزار تن است که همچنان نسبت به میانگین‌های تاریخی پایین محسوب می‌شود و می‌تواند فشارهای صعودی بر قیمت جهانی مس وارد کند، به‌ویژه در شرایطی که تقاضای صنعتی و برنامه‌های گذار به انرژی سبز در حال افزایش هستند.





چالش‌ها و فرصت‌های پیش روی ایران

تحریم‌های اقتصادی، دشواری در تأمین تکنولوژی مدرن، وابستگی به ماشین‌آلات خارجی، محدودیت‌های زیست‌محیطی و نوسانات نرخ ارز از جمله چالش‌های مهم این صنعت هستند. همچنین مشکل کمبود منابع آبی و ضعف در زیرساخت حمل‌ونقل معدنی نیز توسعه را کند کرده است.

با تشکر از توجه شما